

Asia: VN/22315/2023

Lausuntopyyntö: menettämisseuraamuksia koskevat lainsäädäntömuutokset, työryhmän mietintö

Direktiivin sisältö ja suhde Suomen lainsäädäntöön

Mitä huomioita teillä on direktiivin sisällöstä ja suhteesta Suomen lainsäädäntöön?

-

Keskeiset ehdotukset

Rikoshyödyn poisottamisessa vaadittavan näyttökynnyksen alentaminen ja ehdotettu näyttökynnys

-

Rikoshyödyn poisottamista koskevan menettelyn ottaminen käyttöön rikosoikeudenkäynnin ulkopuolella

-

Rahanpesuun liittyvän rikoshyödyn takaisinsaamisen tehostaminen

-

Laajennettu hyödyn menettäminen

-

Rikoshyödyn jäljittäminen ja tunnistaminen

-

Omaisuuksien hallinnointi

-

Hyödyn menettämisen ja asianomistajan vahingonkorvauksen suhde rajat ylittävissä tilanteissa

-

Menettämisseuraamuksen ja ennallistamisen suhde ympäristörikoksissa

-

Menettämisseuraamuksen täytäntöönpanon ja muiden rikokseen liittyvien vaatimusten yhteensovittaminen

-

Vaikutukset

Miten kommentoitte mietinnön arvioita ihmisiin kohdistuvista ja yhteiskunnallisista vaikutuksista?

-

Miten kommentoitte mietinnön arvioita vaikutuksista viranomaisten toimintaan?

-

Miten kommentoitte mietinnön arvioita taloudellisista vaikutuksista?

Tuomioistuinvirasto antaa lausunnon tuomioistuinlain 19 a luvun 2-3 §:ssä säädettyjen perustehtäviensä mukaisesti ehdotettujen muutosten mahdollisista vaikutuksista tuomioistuinlaitoksen resursseihin, tietojärjestelmiin tai toimitiloihin.

Yleisten tuomioistuinten työmäärää lisännevät ehdotetut selittämättömän omaisuuden konfiskaatio uutena menettämisseuraamuksena, rikosprosessista erillisten konfiskaatiokanteiden mahdollinen lisääntyminen, menettämisseuraamusvaatimusten pitkät vanhentumisajat sekä kuulutustiedoksiannon mahdollistaminen tiedoksiantotapana.

Lisääntyneiden asioiden ja muun muutoksista mahdollisesti aiheutuvan lisätyön lukumääräiseen arvioimiseen on ehdotuksessa todettu liittyvän epävarmuustekijöitä. Lainsäädäntömuutoksista saatavien taloudellisten hyötyjen on esityksessä kuitenkin arvioitu ylittävän kyseisistä muutoksista viranomaisille aiheutuvan lisätyön ja muut kustannukset.

Ehdotetut muutokset edellyttävät koulutusta tuomioistuimille muiden konfiskaatioprosessiketjun viranomaisten ohella. Tämä ehdotuksessaakin tunnistettu tarve on huomioitava tuomioistuinlaitokselle osoitettavissa määrärahoissa. Koulutustarpeisiin vastaamisessa joudutaan hyvin rajallisten resurssien johdosta jo nyt priorisoimaan eri koulutustarpeiden välillä.

Ehdotetuista muutoksista aiheutunee tuomioistuinten tietojärjestelmään (AIPA) muutostarpeita, joista aiheutuva kustannus on määrältään noin 20 000-70 000 euroa riippuen tulevien säädösten sisällöstä. Tarvittavien toiminnallisuuksien valmistuminen ennen direktiivissä edellytettyä kansallisen lainsäädännön voimaantuloajankohtaa 23.11.2026 on haasteellista, eikä tarvittavia muutoksia varsin todennäköisesti ole mahdollista toteuttaa ainakaan ennen sitä. Järjestelmämuutosten toteuttaminen 23.11.2026 mennessä edellyttää viimeistään huhtikuun puolessa välissä saatavia tietoja lopullisista muutostarpeista.

Tuomioistuimille koituvan lisätyön määrään ja koulutustarpeisiin tulee vastata riittävin taloudellisin resurssein. Tähän tulee asian jatkovalmistelussa kiinnittää huomiota todetuista lisätyön arvioimisen epävarmuustekijöistä huolimatta.

Millaisia muita vaikutuksia arvioitte ehdotuksilla olevan?

-

Vaihtoehtoiset ratkaisut

Miten kommentoitte muita toteuttamisvaihtoehtoja (mietinnön jakso 5)? Millaisia vaikutuksia niillä olisi?

-

Onko jokin muu tapa, jolla esityksen tavoitteet voitaisiin toteuttaa?

-

Suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys

Miten kommentoitte mietinnön näkemyksiä, jotka koskevat suhdetta perustuslakiin ja säätämisyjärjestystä (mietinnön jakso 11)?

-

Lakitekniset huomiot

Lakitekniset ja muut yksityiskohtaiset huomionne lakiehdotuksista ja niiden säännöskohtaisista perusteluista (jakso 7)?

-

Muut havaintonne ja kommenttinne esitysluonnoksesta

-

-

Kumpula Pasi
Tuomioistuinvirasto

Leinonen Heli
Tuomioistuinvirasto

